

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Силабус навчальної дисципліни
«Робота психолога в міждисциплінарних командах»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС. 1 рік навчання
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра менеджменту охорони здоров'я. Одеса, вул. Пастера, 2а.
Викладач(-і)	доцент кафедри, к.і.н., доцент Дружкова Ірина Сергіївна, доктор пед наук, професор Анненкова Ірина Петрівна, доктор. екон. наук, професор Мартинюк Олена Анатоліївна, кандидат юр. наук., доцент Валах Вікторія Володимирівна, доктор псих.наук, професор Литвиненко Ольга Дмитрівна.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Кусик Наталія Львівна, к.е.н., доц., відповідальна за навчально-методичну роботу кафедри 067-728-56-12 E-mail: nataliia.kusyk@onmedu.edu.ua Лаборант кафедри E-mail: moz@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи) та Telegram.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – професійна діяльність психолога у складі міждисциплінарних (мульти- та трандисциплінарних) команд, які працюють у галузях охорони здоров'я, освіти, соціального захисту, юриспруденції, реабілітації, інклюзії тощо.

Мета дисципліни: Сформувати у здобувачів освіти професійні знання, уміння та навички ефективної взаємодії психолога з фахівцями інших галузей у складі міждисциплінарних команд для надання комплексної допомоги клієнтам у сфері охорони здоров'я, освіти, соціального захисту, юриспруденції та інших соціально важливих сферах.

Завдання дисципліни:

1. Ознайомити студентів з поняттями міждисциплінарності, мультидисциплінарності та трандисциплінарності в контексті психологічної практики.
2. Розкрити роль і функції психолога в складі міждисциплінарних команд, зокрема в освітньому, медичному, соціальному та юридичному контекстах.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

3. Навчити принципам ефективної взаємодії між фахівцями різних професій, розвитку командної співпраці, партнерських відносин і професійної етики.
4. Формувати навички міжпрофесійної комунікації, зокрема в процесі прийняття спільних рішень щодо надання допомоги клієнтам (пацієнтам, учням, родинам тощо).
5. Розвивати вміння застосовувати психологічні методи і підходи в межах міждисциплінарної взаємодії, враховуючи особливості конкретних кейсів і запитів.
6. Сприяти формуванню етичної відповідальності та готовності працювати в команді з дотриманням норм професійної діяльності.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- теоретичні засади міждисциплінарного, мультидисциплінарного та трандисциплінарного підходів у роботі психолога;
- особливості професійної взаємодії психолога з фахівцями інших галузей (освіта, медицина, соціальна робота, право тощо);
- етичні принципи та нормативні документи, що регламентують діяльність психолога в команді;
- моделі міждисциплінарної взаємодії у роботі з різними категоріями клієнтів (діти, сім'ї, особи з інвалідністю, постраждалі від насильства тощо).

Вміти:

- ефективно комунікувати та взаємодіяти з представниками інших професій у складі міждисциплінарної команди;
- визначати роль психолога в спільній роботі та розподіляти відповідальність відповідно до професійних компетенцій;
- застосовувати методи психологічного супроводу в рамках міждисциплінарного підходу;
- брати участь у розробці комплексного плану допомоги клієнтам з урахуванням біопсихосоціальних факторів;
- дотримуватись професійної етики та стандартів взаємодії в міжпрофесійних командах.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання.

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій; практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекція.

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Вступ до роботи в міждисциплінарних командах

Огляд понять мультидисциплінарності, інтердисциплінарності та трандисциплінарності. Роль психолога як учасника професійного співробітництва. Основні сфери застосування підходу.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Тема 2. Моделі міжпрофесійної взаємодії

Порівняння паралельної, координованої та інтегрованої моделей. Принципи ефективного міжпрофесійного партнерства та рольового балансу.

Тема 3. Роль психолога в команді: функції, межі, етика

Аналіз специфіки завдань психолога в залежності від контексту (медицина, освіта, соціальна робота). Межі професійної компетенції, конфіденційність і професійна ідентичність у командній роботі.

Тема 4. Міждисциплінарна комунікація

Навички ефективної комунікації в команді: активне слухання, ведення зустрічей, консиліуми. Особливості ведення документації у мультидисциплінарному форматі.

Тема 5. Психолог у медичних командах: реабілітація та паліативна допомога

Взаємодія з лікарями, медсестрами, фізіотерапевтами. Роль психолога в роботі з пацієнтами з хронічними станами, психосоматикою, ПТСР, на етапі реабілітації.

Тема 6. Психолог у соціальних службах: мультиагентні втручання

Механізми взаємодії з соціальними працівниками, кейс-менеджерами, правниками. Спільне вирішення кейсів дітей, осіб з інвалідністю, жертв насильства.

Тема 7. Робота психолога в освітніх командах

Співпраця з педагогами, дефектологами, логопедами. Складання індивідуальних планів розвитку, психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 8. Етичні виклики в міждисциплінарній практиці

Конфлікти інтересів, суперечності між підходами спеціалістів. Принцип інформованої згоди, етична дилема автономії клієнта та колективної відповідальності.

Тема 9. Кейс-менеджмент: інструмент координації допомоги

Принципи ведення випадку, структура кейс-менеджменту. Оцінка потреб клієнта, формування команди втручання, контроль за реалізацією плану.

Тема 10. Супервізія та міжпрофесійний розвиток

Значення супервізії в командній роботі. Спільне навчання, мультипрофесійні тренінги, профілактика емоційного вигорання серед членів команди.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Putzel, R., & Smith, J. Interdisciplinary Teams in Healthcare: A Review. London: Routledge, 2021. — 280 с. (частини про командні ролі психолога: С. 50–100).
2. Адренюк І. В., Петренко О. В. “Психолог у мультидисциплінарній команді: теорія і практика”, Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2022. — 240 с. (рекомендована до модуля «Комунікація», С. 80–120).
3. Christofides A. et al. The role of psychology in a multidisciplinary psychiatric inpatient team. Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health, 2024;18(1):117. — 10 с. (сприйняття ролі в команді: С. 1–10)
4. PMC – The Impact of Interdisciplinary Team-Based Care on Chronically Ill Patients. Systematic Review, 2024. — 12 с. (аналіз психоемоційної підтримки пацієнтів: С. 1–12)
5. Tandfonline – Working Together: Interdisciplinary Training within Live-In Treatment.*, 2024. — 8 с. (тренінгові методики: С. 1–8)
6. Nazaruk O. M., Професійна ідентичність психолога в команді. Харків: ХНУ ім. Каразіна, 2023. — 190 с. (розділ "Роль у команді": С. 45–90).
7. PLC Psychologists on Interdisciplinary Teams. Denver Univ Capstone, 2021. — 30 с. (аналітика по ролях: С. 7–25)

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Додаткова:

1. Frontiers in Psychology „Interdisciplinary and interprofessional communication intervention“ 2023, 14 с. (дослідження ефективності тренінгів з комунікації в мультидисциплінарних командах)
2. Putzel R., Smith J. Interdisciplinary Teams in Healthcare: A Review. London: Routledge, 2021. — 280 с. (розділ про ролі психолога в команді: С. 101–140)
3. Christofides A. et al. „The role of psychology in a multidisciplinary psychiatric inpatient team.“ Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health, 2024, 10 с.
4. PMC „The Impact of Interdisciplinary Team-Based Care on Chronically Ill Patients“ 2024, 12 с.
5. Tandfonline „Working Together: Interdisciplinary Training within Live-In Treatment“ 2024, 8 с. (методики тренінгів)
6. Nazaruk O. M. Професійна ідентичність психолога в команді. Харків: ХНУ, 2023. — 190 с. (розділ «Роль у команді»: С. 45–90)
7. PMC „Defining Conditions for Effective Interdisciplinary Care Team Communication“ 2023, 14 с.
8. ResearchGate „Critical Review of Interdisciplinary Approaches to Mental Health and Well-Being“ 2024, 20 с. (аналіз перешкод та перспектив міждисциплінарного підходу)
9. MDPI „The Significance of Cooperation in Interdisciplinary Health Care Teams“ 2023, 9 с. (дослідження впливу співпраці на ефективність)
10. StatPearls – NCBI Bookshelf „Case Management“ 2025, розділ «координація допомоги в мультидисциплінарній команді», 15 с.
11. SagePub „Psychological safety in online interdisciplinary student teams“ 2024, 18 с. (вивчення психологічної безпеки в онлайн-командах із міждисциплінарним складом)
12. ScienceDirect „Pearls for Interdisciplinary Psychological and Psychiatric Palliative Care“ 2025, 12 с. (поради для терапевтів у паліативних командах)

Інформаційні ресурси:

1. ResearchGate — The Case for Understanding Interdisciplinary Relationships in Health Care 2023. Повний текст (12 стор.) з аналізом ролей у міждисциплінарних командах охорони здоров'я.
vspu.net+5lib.iitta.gov.ua+5cherk.otg.dp.gov.ua+5researchgate.net+2researchgate.net+2pmc.ncbi.nlm.nih.gov+2
2. Посібник: «Ведення випадку та міжвідомча взаємодія» (UNICEF Україна) 2020. — PDF-посібник про стандарти роботи в команді, структурні принципи, обмін інформацією
unicef.org+1lib.iitta.gov.ua+1
3. Frontiers in Psychology — Interdisciplinary Communication Intervention Study 2023. Дослідження ефективності тренінгів з комунікації для міждисциплінарних команд у сфері охорони здоров'я
pmc.ncbi.nlm.nih.gov+15frontiersin.org+15aqce.com.ua+15
4. Tandfonline — Working Together: Interdisciplinary Training within Live-In Treatment 2024. Огляд методик міждисциплінарного навчання та співробітництва
tandfonline.com+1cherk.otg.dp.gov.ua+1healthright.org.ua
5. PMC — The Impact of Interdisciplinary Team-Based Care on Chronically Ill Patients 2024. Систематичний огляд результатів командного підходу до пацієнтів із хронічними станами
frontiersin.org+15pmc.ncbi.nlm.nih.gov+15researchgate.net+15healthright.org.ua+8posibnyk.nus.org.ua+8vspu.net+8
6. PMC — Defining Conditions for Effective Interdisciplinary Care Team Communication 2023. Аналіз ключових тем ефективної комунікації у командних структурах інтенсивної

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

терапії pmc.ncbi.nlm.nih.gov

7. МОЗ України — Що таке мультидисциплінарна реабілітаційна команда? 2023. Інформаційний ресурс із чітким описом ролей психолога у команді moz.gov.ua

8. MDPI — Perceptions and Practices of Interdisciplinary Action in Intra-Hospital Support Team for Palliative Care 2025. Якісний аналіз практик і викликів у паліативній команді mdpi.com

9. UNICEF — Ведення випадку та міжвідомча взаємодія 2020. Продовження розділів з посібника UNHCR для командної роботи aqce.com.ua+9unicef.org+9healthright.org.ua+9healthright.org.ua

10. Frontiers in Psychology — Enriching Team Research in Healthcare 2023. Інноваційний підхід до аналізу динаміки команд у медичному контексті pmc.ncbi.nlm.nih.gov+4frontiersin.org+4researchgate.net+4

11. Безплатний онлайн-курс «Кейс-менеджмент у соціальній роботі» від БФ «Право на захист» та Prometheus 2024 — включає відеолекції, шаблони документів і практичні кейси: <https://r2p.org.ua/page/bf-pravo-na-zakhyst-spilno-z-prometheus-zapustyly-bezplatnyi-kurs-keis-menedzhment-u-sotsialnii-roboti>

12. Урок «Кейс-менеджмент / соціальний супровід та навігація» від ProfiHealth — актуальний ресурс для організації роботи психолога в команді соціальних працівників: <https://profihealth.org.ua/uk/lessons/152> profihealth.org.ua

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань, оцінювання виконання індивідуального завдання;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь на занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь на занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

	Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь на занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь на занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;
- самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.